

Programul LIFE

THE FUTURE IS BRIGHT

THE FUTURE IS

„Bugetul UE trebuie să fie un motor al sustenabilității. Noul program LIFE consolidat va fi în măsură să aducă o contribuție importantă la punerea în practică a dreptului mediului și la accelerarea tranziției către economia circulară.”

Karmenu Vella

Mediu, afaceri maritime și pescuit

„Programul LIFE consolidat va juca un rol important în extinderea investițiilor în politicile climatice și în promovarea energiei curate în întreaga Europă. Noul impuls pentru eficiența energetică și sursele regenerabile de energie la scară mică va ajuta cetățenii și întreprinderile să devină agenți ai schimbării pentru o tranziție cu emisii scăzute de dioxid de carbon prin intermediul unor proiecte concrete pe teren.”

Miguel Arias Cañete

Politici climatice și energie

Obiectivele stabilite de UE către o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050

 Pachetul 2020 privind clima și energia - un set de legi adoptate pentru a se asigura că UE își îndeplinește obiectivele climatice și energetice pentru anul 2020.

Obiective principale:

- ✓ Reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (față de anul 1990)
- ✓ 20% din energia UE din surse regenerabile
- ✓ Îmbunătățirea cu 20% a eficienței energetice

 2030 Cadrul climatic și energetic

Obiective principale:

- ✓ Reducere de cel puțin 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră (față de anul 1990)
- ✓ Cota de cel puțin 32% pentru energia regenerabilă
- ✓ Îmbunătățirea cu cel puțin 32,5% a eficienței energetice

Programul LIFE - un program care protejează viața

Până în 2050, Europa își propune să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic din lume.

 Obiectivul general al LIFE este de a contribui la punerea în aplicare, actualizarea și dezvoltarea politicii și legislației UE în materie de mediu și climă prin cofinanțarea proiectelor cu valoare adăugată europeană.

- ✓ este instrumentul de finanțare al UE pentru mediul înconjurător și acțiune în domeniul climei
- ✓ răspunde crizei climatice și ajută la protejarea ecosistemelor unice și a biodiversității europene din 1992
- ✓ a lansat mai multe politici europene pentru a-și atinge obiectivele ambițioase privind clima în viitor
- ✓ este deschis actorilor privați și publici
- ✓ oferă finanțare pentru proiecte de mediu și de conservare a naturii
- ✓ a finanțat peste 5.500 de proiecte în domenii precum:
 - protecția biodiversității
 - îmbunătățirea calității apei sau a aerului
 - gestionarea deșeurilor
 - tranziția energetică

Istoria Programului LIFE

LIFE I 1992 – 1995

LIFE I a finanțat un total de 731 de proiecte axate pe:

- ✓ promovarea dezvoltărilor durabile și calitatea mediului
- ✓ protecția habitatelor și a naturii
- ✓ structuri administrative și servicii de mediu
- ✓ educație, instruire și informare
- ✓ acțiuni în țări din afara UE.

LIFE II 1996 - 1999

LIFE II a fost împărțit în 3 categorii:

- ✓ **LIFE-Natura** dedicată acțiunilor de conservare
- ✓ **LIFE-Mediu** dedicat acțiunilor de punere în aplicare a politicii și legislației UE de mediu
- ✓ **LIFE-Țări terțe** care au abordat acțiuni în țările de pe malul Mediteranei și al Mării Baltice.

LIFE III 2000-2004

LIFE III 2000-2004 și extinderea **LIFE III** până la sfârșitul anului 2006. LIFE III a funcționat timp de 5 ani, cu un buget crescut de 640 milioane EUR. Domeniul de aplicare al programului din LIFE II a fost continuat și au fost introduse noi măsuri pentru

- ✓ a încuraja mai multe proiecte multinaționale
- ✓ a crea rețele între proiecte.

LIFE+ 2007-2013

LIFE + a funcționat timp de 7 ani, cu un buget crescut de 2,143 miliarde EUR. A fost împărțit în **3 categorii**:

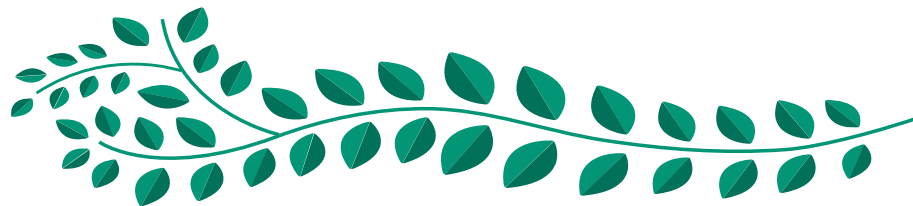
- ✓ **LIFE + Natură și biodiversitate**, care a continuat și extins fostul program LIFE Natură
- ✓ **Politica și guvernarea LIFE + de mediu**, care a continuat și extins fostul program LIFE Mediu
- ✓ **LIFE + Informații și comunicare**, o nouă componentă pentru cofinanțarea proiectelor legate de campanii de comunicare și sensibilizare.

LIFE 2014-2020

Program LIFE din această perioadă a avut un buget de 3,4 miliarde EUR. Acesta a fost împărțit în două subprograme, pentru

- ✓ **mediu** (reprezentând 75% din pachetul financiar global)
- ✓ **acțiuni climatice** (reprezentând 25% din pachetul financiar)

A existat, de asemenea, o nouă categorie „**proiecte integrate finanțate în comun**”, care a funcționat la scară teritorială largă.

LIFE 2021-2027

LIFE 2021-2027

- ✓ se va concentra pe elaborarea și punerea în aplicare a unor soluții inovatoare care să răspundă provocărilor în materie de mediu și de climă, determinând astfel modificări ale elaborării, punerii în aplicare și controlului aplicării politicilor.
- ✓ va asigura suficientă flexibilitate pentru a răspunde noilor priorități esențiale, pe măsură ce acestea apar pe parcursul derulării sale.
- ✓ se vor lua măsuri pentru a realiza o acoperire teritorială mai echilibrată.
- ✓ va acționa ca un catalizator pentru alte fonduri.

Principalele elemente ale noului program LIFE (2021-2027) includ:

- ✓ Sprijin continuu pentru tranziția către o economie circulară.
- ✓ Îmbunătățirea atenuării schimbărilor climatice.
- ✓ Un accent sporit pe sprijinirea tranziției către o energie curată.
- ✓ Un accent sporit asupra naturii și biodiversității.
- ✓ O abordare simplă și flexibilă.

LIFE 2021-27

Noul program LIFE ar avea **patru subprograme**:

Natura și biodiversitate - 2 143 DE MILIARDE EUR

Subprogramul „Natură și biodiversitate” va include sprijin pentru proiecte de acțiune standard vizând **dezvoltarea, aplicarea și promovarea celor mai bune practici** în ceea ce privește natura și biodiversitatea, precum și pentru așa-numitele „proiecte strategice pentru natură”. Aceste noi proiecte sunt concepute pentru a sprijini și a stimula punerea în aplicare a normelor UE privind natura și obiectivele de politică în domeniul biodiversității.

Economia circulară și calitatea vieții - 1 345 DE MILIARDE EUR

Acțiunile sprijinite vor contribui la realizarea obiectivelor majore de politică ale UE, cum ar fi tranziția către o economie circulară, precum și protejarea și îmbunătățirea calității apei și a aerului în UE.

Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea - 0,947 MILIARDE EUR

Acțiunile sprijinite vor contribui la punerea în aplicare a cadrului de politici privind clima și energia pentru 2030 și la îndeplinirea angajamentelor Uniunii în conformitate cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice.

Tranziția către o energie curată - 0,997 MILIARDE EUR

Noul subprogram „Tranziția către o energie curată” va consolida capacitățile, va stimula investițiile și va sprijini activitățile de punere în aplicare a politicilor, concentrându-se asupra eficienței energetice și a surselor regenerabile de energie la scară mică ce contribuie la atenuarea schimbărilor climatice și/sau la îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Natura și biodiversitate

Cu peste 2 miliarde EUR (40% din bugetul total), proiectele pentru protecția naturii și a biodiversității vor fi prioritatea viitorului program.

- ✓ va viza protejarea și restaurarea naturii europene și stoparea și inversarea pierderii biodiversității.
- ✓ va continua să finanțeze proiecte de conservare a naturii, în special în domeniile biodiversității, habitatelor și speciilor.
- ✓ va sprijini proiectele care contribuie la Implementarea directivelor privind Păsările și Habitatele.
- ✓ va sprijini dezvoltarea și managementul Rețelei Natura 2000 și a Regulamentului (UE) privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invasive.
- ✓ va sprijini îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030, parte a Pactului verde European.

Economia circulară și calitatea vieții

Obiectivele acestui sub-program:

- ✓ să faciliteze tranziția către o economie
 - durabilă
 - circulară
 - non toxică
 - eficientă din punct de vedere energetic
 - rezistentă la schimbările climatice
- ✓ protejarea, restabilirea și îmbunătățirea calității mediului, fie prin intervenții directe, fie prin susținerea integrării acestor obiective în alte politici.

Va continua să cofinanțeze proiecte din sectorul de mediu, în special în zona economiei circulare, inclusiv

- ✓ recuperarea resurselor din deșeuri
 - apă
 - aer
 - zgomot
 - sol
- ✓ gestionarea produselor chimice
- ✓ precum și guvernarea mediului

Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea

Atenuarea schimbărilor climatice

Acest sub-program sprijină proiecte în domeniile

- ✓ agriculturii
- ✓ utilizarea terenurilor
- ✓ gestionării turbăriilor
- ✓ energiilor regenerabile
- ✓ eficienței energetice.

Promovează abordări integrate, pentru implementarea strategiilor de atenuare a schimbărilor climatice și a planurilor de acțiune la nivel regional sau național.

Oferă sprijin pentru

- ✓ proiecte pilot
- ✓ proiecte demonstrative
- ✓ bune practici

care contribuie

- ✓ la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- ✓ la implementarea
- ✓ la dezvoltarea politicii și legislației UE
- ✓ la dezvoltarea celor mai bune practici și soluții.

Adaptarea la schimbările climatice

Acest sub-program sprijină proiecte în domeniile

- ✓ adaptării urbane și planificării utilizării terenurilor
- ✓ rezilienței infrastructurii
- ✓ gestionării durabile a apei în zonele predispuse la secetă
- ✓ gestionării inundațiilor și a coastelor
- ✓ reziliența sectoarelor agricol, forestier și turistic
- ✓ oferirea de sprijin regiunile extreme ale UE: pregătire pentru evenimente meteorologice extreme, în special în zonele de coastă.

Subprogramul pentru climă promovează, de asemenea, proiecte integrate care pun în aplicare politica și strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice.

Oferă granturi de acțiune pentru

- ✓ cele mai bune practici
 - ✓ proiecte pilot
 - ✓ proiecte demonstrative
- care contribuie la creșterea rezistenței la schimbările climatice.

Tranziția către o energie curată

Acest sub-program continuă să sprijine punerea în aplicare a politicilor UE în domeniul energiei durabile, în special

- ✓ a Acordului verde european
- ✓ a Uniunii Energetice (obiectivele energetice și climatice pentru 2030)
- ✓ a strategiei de decarbonizare pe termen lung a Uniunii Europene pentru 2050.

Își propune să faciliteze tranziția către o economie

- ✓ eficientă din punct de vedere energetic
- ✓ bazată pe energie regenerabilă
- ✓ neutră din punct de vedere climatic

prin finanțarea acțiunilor de coordonare și sprijin în întreaga Europă.

Sub-programul are **cinci domenii de intervenție**:

- ✓ construirea unui cadru politic național, regional și local care să sprijine tranziția energiei curate
- ✓ accelerarea implementării tehnologiei, digitalizării, noilor servicii și modele de afaceri și îmbunătățirea competențelor profesionale conexe de pe piață
- ✓ atragerea de finanțe private pentru energie durabilă
- ✓ sprijinirea dezvoltării proiectelor de investiții locale și regionale
- ✓ implicarea și abilitarea cetățenilor în tranziția energiei curate.

Cerere de granturi

Orice entitate înregistrată în UE poate face o propunere pentru proiecte tradiționale, integrate, pregătitoare și de asistență tehnică LIFE în cadrul subprogramelor pentru acțiuni de mediu și climatică:

- ✓ entitate juridică publică sau privată înregistrată în UE
- ✓ țară terță asociată programului LIFE
- ✓ persoană juridică creată în temeiul dreptului Uniunii sau oricărei organizații internaționale.

Organizațiile pot fi:

- ✓ organizații publice care operează sub autoritatea unui guvern național, de ex. autoritatea locală, administrația națională etc.
- ✓ organizație comercială privată
- ✓ organizație privată necomercială (ONG-uri etc.)

Finanțare

Care este rata maximă a cofinanțării UE în cadrul LIFE?

- ✓ În general, ambele subprograme cofinanțează proiecte tradiționale LIFE cu până la 55% din costurile totale eligibile ale proiectului.
- ✓ O excepție sunt proiectele de natură și biodiversitate din cadrul subprogramului de mediu: pot primi până la 60% sau 75% în cazuri specifice.
- ✓ Proiectele pregătitoare și integrate sunt cofinanțate cu până la 60%.
- ✓ Proiectele de asistență tehnică pot primi o contribuție de până la 55%, care nu poate depăși 100.000 EUR.

- Proiectele LIFE au loc pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene.
- În cazuri excepționale, programul LIFE poate finanța și activități în afara UE și în țări și teritorii de peste mări.
- Astfel de proiecte trebuie să îndeplinească două condiții:
 - ✓ Liderul proiectului („beneficiarul coordonator”) trebuie să aibă sediul în UE.
 - ✓ Solicitanții trebuie să demonstreze că activitățile care vor fi desfășurate în afara UE sunt necesare pentru atingerea obiectivelor UE de mediu sau climatice.
 - ✓ Aceștia trebuie să furnizeze dovezi calitative și cantitative puternice că intervențiile în țările UE nu ar fi eficiente sau de succes decât dacă se iau măsuri și în țările din afara UE.

Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Mediu și Infrastructură (CINEA)

Începând cu 1 aprilie 2021, a fost înființată o **nouă agenție executivă** pentru a gestiona și implementa programul LIFE: **Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Mediu și Infrastructură**

Competențele **CINEA vor fi extinse și la alte programe de finanțare europene care au legătură cu acțiunile climatice**, printre care:

- ✓ Mecanismul pentru Interconectarea Europei (transport și energie)
- ✓ Horizon Europe – Cluster 5 (Clima, energie și mobilitate)
- ✓ Fondul de Inovare
- ✓ Mecanismul pentru Resurse Regenerabile
- ✓ Mecanismul pentru Tranziție Justă
- ✓ Fondul European pentru pescuit, afaceri maritime și acvacultură.

Acordul de la Paris

Acordul de la Paris privind schimbările climatice

- ✓ a fost adoptat în Decembrie 2015
- ✓ are ca scop reducerea emisiilor de gaze care contribuie la încălzirea globală, limitarea încălzirii globale la mult sub 2°C și continuarea eforturilor de limitare a acestora la 1,5°C pentru a evita consecințele catastrofale ale schimbărilor climatice.
- ✓ a fost **semnat de 194 de țări** și ratificat de 188 de țări începând cu noiembrie 2020.
- ✓ oferă un cadru de sprijin financiar, tehnic și de consolidare a capacităților acelor țări care au nevoie de el.
- ✓ reafirmă că țările dezvoltate ar trebui să preia conducerea în acordarea de **asistență financiară țărilor mai puțin dezvoltate și mai vulnerabile**
 - să reducă emisiile
 - să își consolideze capacitatea de rezistență la efectele schimbărilor climatice
- ✓ pentru prima dată, este încurajată contribuția voluntară a altor Părți.
- ✓ vorbește despre viziunea realizării depline a **dezvoltării și transferului de tehnologie** pentru
 - îmbunătățirea rezistenței la schimbările climatice
 - reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră
- ✓ pune un mare accent pe **consolidarea capacităților legate de climă** pentru țările în curs de dezvoltare.
- ✓ solicită tuturor țărilor dezvoltate să sporească sprijinul pentru acțiunile de consolidare a capacității din țările în curs de dezvoltare.
- ✓ Punerea în aplicare a Acordului de la Paris necesită o transformare economică și socială, bazată pe cea mai bună știință disponibilă.

Pentru mai multe informații

<https://ec.europa.eu/easme/en/section/life/life-history-life>

<https://ec.europa.eu/easme/en/section/life/frequently-asked-questions-faqs#Q6>

<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/economy/20151201STO05603/economia-circulara-definitie-importanta-si-beneficii>

<https://ec.europa.eu/easme/en/section/horizon-2020-energy-efficiency/whats-next>

<https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

<https://www.britannica.com/topic/Paris-Agreement-2015/Negotiations-and-agreement>

https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies_en